

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Jiřího Pally, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **I. B.**, zast. JUDr. Romanou Lužnou, advokátkou, se sídlem Heinrichova 16, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 5. 3. 2010, č. j. 56 Az 165/2008 - 63,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 29. 10. 2008, č. j. OAM-45/VL-07-19-2008, rozhodl žalovaný tak, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu). Po provedeném řízení žalovaný totiž shledal, že převážná většina žalobcem uváděných důvodů se shoduje s důvody jeho minulé žádosti (žalobce požádal o udělení azylu již v roce 2001) a žalovaný proto nemá důvod se v případě jejich posouzení od svého původního verdiktu odchylovat. Žalobce své již dříve popsané potíže rozšířil o problémy týkající se údajného zadržení a vyhrožování ze strany policie, k němuž mělo v zemi původu žalobce dojít v roce 1999 a 2001, žalovaný však uvedená fakta považuje za účelově doplněná s cílem zvýšit váhu již dříve popsaných potíží.

K tomuto závěru žalovaného vede skutečnost, že žalobce byl již v minulosti účastníkem řízení o udělení azylu (mezinárodní ochrany), a přestože se v jeho průběhu zmínil o fyzickém napadání ze strany policie, žádné zadržení své osoby neuvedl, přestože měl možnost v rámci pohovoru tak učinit. Jeho vysvětlení, že se o údajném zadržení v průběhu minulého řízení nezmínil kvůli tomu, že měl informace o působení pracovníka KGB z Gruzie v rámci azylového řízení žalovaný neuvěřil, neboť žalobce, přestože měl nadále určité obavy a pochybnosti o působení zmiňovaného pracovníka i v rámci stávajícího řízení, se o údajném zadržení nyní již zmínil, jelikož mu bylo řečeno, že státní orgány Gruzie se žádné informace nedozví a navíc má důvěru ve státní orgány České republiky. Toto tvrzení však žalovaný považuje za účelové, protože žalobce byl vždy řádně poučen o skutečnosti, že správní orgán dbá při zjišťování skutečného stavu na ochranu osobních údajů žadatelů o azyl.

Žalovaný dále uvedl, že v průběhu správního řízení žalobce za další důvod své žádosti o udělení mezinárodní ochrany označil zhoršení situace ve vlasti s tím, že cítí odpovědnost za existenci Gruzie. Obavy z návratu do Gruzie odůvodnil domněnkou, že Gruzie postupně jako národ zaniká. V důsledku jeho názoru o postupném zániku Gruzie, která již ztratila některé části území, vyslovil obavu, že se nebude mít kam vrátit. Žalovaný po zhodnocení výpovědi žalobce dospěl k závěru, že v průběhu správního řízení žalobce neuvedl v souvislosti s výše uvedenou obavou jedinou skutečnost, na základě které by se bylo možno domnívat, že by žalobce mohl být v zemi svého původu pronásledován pro některý z důvodů taxativně vymezených v § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Konstatoval dále, že žalobce nesplňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu (za účelem sloučení rodiny azylanta) a neshledal ani žádné důvody zvláštního zřetele hodné, které by bylo možné podřadit pod ustanovení § 14 zákona o azylu. Žalovaný neshledal ani splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce včas žalobu, ve které namítal, že při projednávání jeho žádosti žalovaný pochybil, když nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci a neopatřil si potřebné důkazy pro rozhodnutí. Tím porušil správní řád a v důsledku toho také nesprávně právně posoudil žádost žalobce o mezinárodní ochranu. Rozhodnutí žalovaného podle žalobce nevyplývá ze zjištěných podkladů, tj. není zde logická vazba mezi rozhodnutím a jeho podklady. Žalobce vyjádřil přesvědčení, že je ve své vlasti ohrožen na životě. Byl členem opoziční strany, pronásledovala ho vláda a dvakrát byl napaden dobrovolnými pracovníky policie a byl varován, že pokud nepřestane se svou politickou činností tak bude fyzicky zlikvidován. Žalobce tak má za to, že splňuje podmínky § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Konstatoval, že je nejen ohrožen na životě ale jedná se také o nepředstavitelný psychický nátlak a stát Gruzie není schopen mu odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním a toto jednání trpí. Uvedl dále, že jde rozhodně o humanitární důvody, na základě kterých by mu bylo možno udělit azyl podle § 14 zákona o azylu. Žalobce dále poukázal na čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, rozsudky Evropského soudu pro lidská práva (rozsudek ve věci Cruz Varas z roku 1991, A – 201, § 69 – 70, rozsudek ve věci Vilvarajah a ostatní z roku 1991, A – 215, § 3, rozsudek ve věci Berrehab z roku 1988, A – 138 a rozsudek ve věci Niemietz z roku 1993, A 251-B). Poukázal rovněž na čl. 53 Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků vydanou Vysokým komisařem OSN pro uprchlíky. Žalobce požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů a s ohledem na výše

uvedené navrhl, aby krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Usnesením ze dne 13. 3. 2009, č. j. 56 Az 165/2008 – 20, krajský soud ustanovil žalobci pro řízení zástupkyni JUDr. Romanu Lužnou, advokátku.

Krajský soud po provedeném jednání, při němž žalobce předložil novinové články týkající se konfliktu mezi Gruzií a Ruskem, žalobu rozsudkem ze dne 5. 3. 2010, č. j. 56 Az 165/2008 - 63, zamítl, žalovanému náhradu nákladů řízení nepřiznal, zástupkyni žalobce přiznal odměnu za zastupování ve výši 10 650 Kč a tlumočníkovi Mgr. V. D. přiznal odměnu za tlumočnický úkon ve výši 675 Kč. Krajský soud předeslal, že žalobce namítá porušení § 3, § 50 odst. 2 a 4 a § 68 odst. 3 správního řádu. Tyto námitky však soud neshledal důvodnými, neboť žalobci byl poskytnut dostatečný prostor k tomu, aby uvedl vše, co považuje za důležité pro rozhodnutí o žádosti o udělení azylu. Otázky, na které žalobce odpovídal v rámci pohovoru k žádosti o udělení azylu mu byly kladeny v souvislosti s jím tvrzenými skutečnostmi takovým způsobem, aby byly objasněny všechny azylově relevantní skutečnosti. V předmětné věci bylo zjišťování skutkového stavu ovlivněno tím, že se jednalo o opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný tedy žalobci předestřel jeho tvrzení z předcházejícího azylového řízení a umožnil mu objasnit rozdíly oproti jeho tvrzením v současném řízení, jejichž obsah pak hodnotil ve vzájemné souvislosti. Krajský soud konstatoval, že žalovaný vyšel ze všech skutečností vyšlých v řízení najevo, své rozhodnutí dostatečně srozumitelně a přesvědčivě odůvodnil, přičemž z odůvodnění je patrno, jakými právními úvahami se při rozhodování řídil. Námitky na porušení uvedených ustanovení správního řád tak krajský soud neshledal důvodnými.

Krajský soud dále zopakoval tvrzení žalobce, jež uvedl ve správním řízení a popsal průběh předchozích řízení o udělení azylu. Ze správního spisu zjistil, že žalobce svou první žádost o udělení azylu podal dne 5. 3. 2001, dne 9. 5. 2001 bylo azylové řízení zastaveno, žalobce podal rozklad k rozkladové komisi Ministerstva vnitra a dne 23. 10. 2001 bylo vydáno rozhodnutí potvrzující zastavení řízení. Dne 2. 12. 2001 podal žalobce druhou žádost, dne 21. 1. 2004 bylo vydáno rozhodnutí o neudělení azylu, žaloba proti tomuto rozhodnutí byla krajským soudem zamítnuta dne 26. 11. 2004, kasační stížnost Nejvyšší správní soud zamítl jako nedůvodnou rozsudkem ze dne 24. 11. 2005, č. j. 4 Azs 76/2005 – 73, který nabyl právní moci dne 10. 1. 2006.

Podle názoru krajského soudu žalobce uvedl téměř shodné skutečnosti jako v předcházejícím řízení, které bylo zahájeno v roce 2001 a které skončilo v roce 2006. Doplnil tvrzení ohledně současné situace v Gruzii (konfliktu mezi Gruzií a Ruskem), vyjádřil rozčarování z politiky prezidenta Saakašviliho a uvedl, že byl opakovaně zadržen. Krajský soud se ztotožnil s názorem žalovaného, že není nutno se opakovaně zabývat důvody, které žalobce uváděl již v předchozí žádosti o udělení azylu, o které bylo pravomocně rozhodnuto a kterou posoudil rovněž krajský soud a Nejvyšší správní soud, přičemž důvod pro udělení azylu ani překážky vycestování dle tehdejší právní úpravy shledány nebyly. Krajský soud se ztotožnil se žalovaným rovněž v tom, že tvrzení žalobce o opakovaném zadržení a vyhrožování policií jsou účelová, doplněná s cílem zvýšit váhu dosavadních potíží žalobce. Obavy žalobce, že v azylovém řízení působí pracovníci

Gruzínské KGB shledal krajský soud nevěrohodnými. Žalobce totiž již při pohovoru dne 8. 1. 2003 v předcházejícím řízení uváděl, že v prvním řízení neuvedl některé skutečnosti, protože měl informace, že v azylovém řízení působí agent gruzínské státní bezpečnosti a proto se bál. Poté hovořil o svých problémech s policií a o tom, jak ho zbili, hovořil o problémech funkcionáře politické strany, ve které působil. Krajskému soudu se jeví jako nelogické, že by žalobce uvedl tyto informace, pokud by se stále obával působení agentů tajné policie v azylovém řízení v ČR. Nelogickým se krajskému soudu jeví také to, aby žalobce, pokud uvedenými obavami skutečně trpěl, bez problémů hovořil o tom, že ho policisté a jejich dobrovolní spolupracovníci bili, ale na druhé straně se obával zmínit své zadržení.

S ohledem na výše uvedené se krajský soud ztotožnil s názorem žalovaného, že ani v tomto řízení nebylo zjištěno naplnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Pokud žalobce ve správním řízení i v řízení před soudem argumentoval celkovou situací ve své vlasti, konflikty s Ruskem a obává se zániku Gruzie, pak tyto argumenty nemohou být důvodem pro udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. V řízení nebylo zjištěno, že by situace v Gruzii byla takového charakteru, že by měla být zvažována v rámci úvah o možnosti udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, nebo doplňkové ochrany. Konflikty s Ruskem jsou postiženi všichni občané. Žalovaný situaci v Gruzii vyhodnotil podle aktuálních informací a v jeho úvahách soud neshledal žádné pochybení. Pokud žalobce zmiňoval rovněž zklamání z politiky prezidenta Saakašviliho, pak je zřejmé, že žalobce je rozčarován z vývoje v Gruzii, to však rovněž není důvod pro udělení mezinárodní ochrany.

Krajský soud dále zdůraznil, že žalovaný se podrobně zabýval možností udělení doplňkové ochrany. Nebylo shledáno, že by žalobce byl pronásledován nebo se pronásledování měl důvodně obávat, nebyl zjištěn důvod svědčící pro to, že v případě návratu žalobce by tomu mohlo být jinak. Žalobce v žalobě uvádí obecné situace, odvolává se na mezinárodní právo, možnost ohrožení vážnou újmou odvíjí od svého členství v opoziční straně před svým odchodem z vlasti. Krajský soud zopakoval, že tato problematika byla již posouzena v předcházejícím řízení, přičemž obavy žalobce nebyly hledány důvodnými. Žalovaný vycházel z řady informací o zemi původu, posoudil bezpečnostní situaci v Gruzii a odůvodnil, proč ani obecná situace, ani zacházení s občany, kteří se vrátili poté, co v cizině žádali o udělení mezinárodní ochrany , nemohou být důvodem pro udělení doplňkové ochrany.

Krajský soud v závěru poznamenal, že žalobce v žalobě sice uvedl, že rozhodnutí žalovaného napadá v plném rozsahu, žaloba však neobsahovala žádný žalobní bod vztahující se k porušení § 13 a 14 b) zákona o azylu, tedy k možnosti udělení mezinárodní ochrany za účelem sloučení rodiny. Soud tudíž konstatoval, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti, z nichž by bylo možno dovodit, že by bylo na místě zvažovat udělení mezinárodní ochrany za účelem sloučení rodiny dle uvedených ustanovení. Nebyla totiž splněna základní podmínka, a to udělení azylu rodinnému příslušníku, tak jak zákon o azylu předpokládá.

Proti rozsudku Krajského soudu v Brně podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost, v níž uvádí, že výrok I. rozsudku (kterým byla žaloba zamítnuta) napadá

z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s."). Namítá, že se krajský soud dostatečně nezabýval skutečnostmi tvrzenými stěžovatelem o situaci v Gruzii a o možném ohrožení jeho života v případě návratu do vlasti, ale v podstatě jen převzal hodnocení skutkového stavu z řízení před Ministerstvem vnitra ČR bez toho, aby se samostatně dostatečně zabýval důvodností obav stěžovatele, které by ho podle § 12 zákona o azylu opravňovaly k udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud se s tvrzenými skutečnostmi, tj. obecně nepříznivou situací v zemi původu ve vztahu k osobě stěžovatele, tedy zadržením, bitím a vyhrožováním ze strany gruzínské policie, vypořádal jen tím způsobem, že označil stěžovatele za nevěrohodného, a to bez podložení takového tvrzení. Jeho vysvětlení o pozdějším uvedení důležitých skutečností ze strachu před gruzínskou státní bezpečností působící v ČR a z úniku informací ze strany českých správních orgánů, zhodnotil krajský soud jako nelogické. Podle stěžovatele však lze stěží hodnotit logiku činů vykonaných pod vlivem strachu o život, budoucnost a možných perzekucí a pronásledování.

Krajský soud sice obecně uznal nepříznivost podmínek v Gruzii, která tkví především v nejisté politické situaci, v pokračujících konfliktech s ruskou federací a v celkové nestabilitě oblasti, neshledal však důvody, pro které by se měl stěžovatel cítit situací osobně dotčen. Podle stěžovatele je sice situací ve své zemi vždy dotčen každý její občan i cizinci na jejím území pobývající a proto lze konstatovat, že důvody k obavám mají vždy především osoby, které se aktivně účastní politického života. Stěžovatel se proto domnívá, že jeho členství v opoziční politické straně a jeho aktivní fungování v politické agitaci, které vedly k v předchozím řízení popsaným perzekucím, jsou důvodem k takovým obavám a představují "pronásledování za uplatňování politických práv a svobod" a "odůvodněný strach z pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má" ve smyslu zákona o azylu.

Nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu spatřuje stěžovatel v nedostatku důvodů rozhodnutí v části o neudělení humanitárního azylu. Podle názoru stěžovatele krajský soud nezdůvodnil svůj názor, proč situaci v Gruzii nepokládá za takového charakteru, že by byla důvodem pro udělení humanitárního azylu nebo doplňkové ochrany. Místo toho opět vyšel pouze z hodnocení situace žalovaným a z konstatování, že konflikty s Ruskem jsou postiženi všichni občané. Stěžovatel by však nebyl ohrožen jenom zahraničněpolitickou situací v zemi, ale i vnitřní situací vzhledem ke své činnosti v opozici. Krajský soud by se tedy měl při svém rozhodování zaměřit na konkrétní situaci stěžovatele a neodůvodňovat své rozhodnut obecnými stanovisky. S ohledem na výše uvedené považuje stěžovatel napadený rozsudek krajského soudu ve výroku I. za nezákonný a navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 5. 3. 2010, č. j. 56 Az 165/2008 – 63, zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., v rozsahu a z důvodů, které uplatnil stěžovatel v kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat pouze z důvodů tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Kasační stížnost není důvodná. Námitky stěžovatele uváděné v kasační stížnosti považuje Nejvyšší správní soud za nedůvodné, a to jak s ohledem na obsah spisu a s ním spojená skutková zjištění, tak i s ohledem na obsah odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu i krajského soudu, kde se oba tyto orgány s relevantními skutečnostmi vypořádaly.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel podal dne 16. 1. 2008 žádost o udělení azylu, v níž uvedl, že *„po inspirované a opakované vítězství ve volbách pan Michail Saakashvili postavil poslední čáru nad existencí Gruzie jako státu a nad Gruzínským národem vcelkem. Nemám vlast od 15. 08. 1992 a kam se vrátit. Všechny pokusy o uzavani Gruzie mezinárodní společností považuji za podporu uplného zničení jako státu také národa. Uvedl jsem všechny důvody."*

Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany stěžovatel uvedl, že o udělení mezinárodní ochrany žádá z toho důvodu, že bývalý prezident Ševarnadze byl u moci. Stěžovatel byl členem opoziční strany – Národní ideologické strany, kde zastával funkci zástupce vedoucího ideologického oddělení v Tbilisi. Za úkol měl agitovat cizince bydlící na území Gruzie, aby se dobrovolně učili gruzínský jazyk. Vládou byl pronásledován kvůli své činnosti v této straně a také kvůli tomu, že chtěli, aby Abcházie a Jižní Osetie byly vráceny bez násilí a války. V roce 2000 byl na ulici dvakrát napaden neznámými lidmi. Stěžovatel se domnívá, že to byli pracovníci policie. Byli oblečeni v civilu, takže bylo těžko poznat kdo jsou. Varovali stěžovatele a vyhrožovali mu, že pokud nepřestane agitovat, dopadne ještě hůře. Stěžovatel pochopil, že mu vyhrožují smrtí. Dalším důvodem stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany je to, že vláda porušovala ústavu. Stěžovatel má ke všemu, co se děje v jeho vlasti osobní vztah, cítí se odpovědný za všechno, co se děje nebo naopak neděje v Gruzii. Stejným důvodem zůstává to, že stát Gruzie už za pár let přestane existovat kvůli tamním nynějším politikům a pokud přestane existovat, tak se stěžovatel nemá kam vrátit. Do Gruzie se stěžovatel

nechce vrátit, jelikož se obává o svůj život. Situace v Gruzii se podle stěžovatele zhoršila, prezident používá proti svému lidu plyn a násilí. V průběhu doplňujícího pohovoru stěžovatel dále uvedl, že byl několikrát zadržen pracovníky policie a jednou byl zadržen na deset dnů. Policisty byl fyzicky napaden. Vyptávali se ho na politické názory a vyhrožovali fyzickou likvidací.

Uplatněné důvody kasační stížnosti určují svou povahou sled, v jakém se jimi Nejvyšší správní soud musí zabývat. Vzhledem k tomu, že stěžovatel uplatnil také důvod kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve touto námitkou. Pokud by totiž uznal její oprávněnost, nemohl by se zabývat ostatními námitkami stěžovatele. Stěžovatel vytýká napadenému rozsudku krajského soudu nepřezkoumatenost, kterou spatřuje v tom, že krajský soud nezdůvodnil svůj názor, proč situaci v Gruzii nepokládá za takového charakteru, že by byla důvodem pro udělení humanitárního azylu nebo doplňkové ochrany.

Nepřezkoumatelností trpí rozhodnutí soudu tehdy, je-li nesrozumitelné, nebo neobsahuje-li dostatek důvodů, tj. není možné vysledovat myšlenkový postup, jímž soud ke svému rozhodnutí dospěl. V předkládaném případě však tomu tak podle názoru Nejvyššího správního soudu není. Krajský soud v napadeném rozsudku uvedl důvody, z nichž lze usoudit, jakými úvahami se řídil. Odůvodnění rozsudku umožňuje také posoudit, podle jakých zákonných ustanovení krajský soud postupoval. Nejvyšší správní soud má dále za to, že napadený rozsudek krajského soudu má všechny podstatné náležitosti, vyplývá z něj jakým způsobem a z jakých důvodů krajský soud rozhodl (veškeré závěry krajského soudu jsou řádně zdůvodněny), a rozhodně jej tak nelze považovat za nepřezkoumatelný. Na tom nic nemění ani to, že odůvodnění rozsudku krajského soudu je ve vztahu k humanitárnímu azylu a doplňkové ochraně poněkud kusé a stručné.

K otázce udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, Nejvyšší správní soud připomíná, že obdobnými otázkami se již zabýval v řadě svých rozhodnutí, z nichž lze uvést např. rozsudek ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 – 38, a ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48, které jsou dostupné na www.nssoud.cz. V těchto rozsudcích Nejvyšší správní soud uvedl, že na udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona o azylu nemá žadatel subjektivní právo. Správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Podle konstantní soudní judikatury se *rozhodování o tom, zda bude udělen azyl podle § 14 zákona o azylu, děje ve volné úvaze správního orgánu*; podle této judikatury *se ani nejedná o „právo“, na němž by mohl být někdo zkrácen* – viz např. na rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. zn. 6 A 771/2000 či usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 11. 11. 2002, sp. zn. IV. ÚS 532/02, který je dostupný na www.nalus.usoud.cz. Dále lze poukázat na rozsudek ze dne 21. 12. 2004, sp. zn. 4 Azs 343/2004, který je dostupný www.nssoud.cz, či na rozsudek ze dne 22. 9. 2006, sp. zn. 4 Azs 2/2006, dostupný na www.nssoud.cz, ze kterých vyplývá, že *úkolem správního soudu, ač v takzvané plné jurisdikci, je pouhý přezkum zákonnosti, a to s ohledem na meze správního uvážení, resp. jeho zneužití, jeho úkolem však není suplování správního orgánu při správním uvážení, které je vyhrazeno toliko správnímu orgánu. Nejvyšší správní soud tak*

nemohl přisvědčit námitkám vztahujícím se k udělení tzv. humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu.

Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítal, že se krajský soud dostatečně nezabýval skutečnostmi tvrzenými stěžovatelem o situaci v Gruzii a o možném ohrožení stěžovatelova života v případě návratu do vlasti, ale v podstatě jen převzal hodnocení skutkového stavu z řízení před Ministerstvem vnitra ČR bez toho, aby se samostatně dostatečně zabýval důvodností obav stěžovatele, které by ho podle § 12 zákona o azylu opravňovaly k udělení mezinárodní ochrany.

Nejvyšší správní soud této námitce stěžovatele nepřisvědčil, neboť z odůvodnění rozsudku krajského soudu je zřejmé, že krajský soud se stěžovatelovým případem náležitě zabýval. V odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu je totiž uvedeno, z jakých informací o zemi původu žalovaný vycházel, jsou zde rovněž podrobně popsána tvrzení žalobce a průběh předchozích řízení o udělení azylu, která byla s žalobcem vedena.

Krajský soud skutečnosti a důvody tvrzené stěžovatelem v žádosti o udělení azylu správně vyhodnotil tak, že jsou téměř totožné s důvody, které stěžovatel uvedl v průběhu předcházejícího řízení o udělení azylu, které bylo zahájeno na základě žádosti stěžovatele ze dne 2. 12. 2001 a ukončeno rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2005, č.j. 4 Azs 76/2005 – 73. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud mimo jiné konstatoval, že *„stěžovatel podal dne 2. 12. 2001 žádost o udělení azylu, v níž sdělil, že vlast opustil 26. 2. 2001, protože měl strach o život; o azyl žádá, protože byl členem opoziční strany, která byla pronásledována vládou; sám byl také pronásledován, a proto z obavy o život odcestoval z vlasti. Ve vlastnoručně psaném prohlášení sdělil, že o udělení azylu v České republice žádá kvůli „nespravedlivému chování vlády a prezidenta země k opozičním stranám a organizacím“. Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení azylu na území ČR stěžovatel uvedl, že vlast opustil, protože se vzhledem k politické angažovanosti (vedoucí oddělení propagandy v opoziční Národní ideologické straně) obával o život. Opakovaně byl fyzicky napaden a přežil pokusy o fyzickou likvidaci. V souvislosti se svým odchodem upozornil i na probíhající občanskou válku ve vlasti. Stěžovatel dále vypověděl, že policie rozháněla demonstrace organizované jeho stranou. Dvakrát byl na demonstracích zmlácen policisty a zřejmě jej doma hledali dobrovolní spolupracovníci policie. O svých potížích stěžovatel neinformoval příslušné státní orgány, neboť s obdobnými problémy se setkávají i jiní představitelé opozičních stran v Gruzii. O získání azylu v ČR stěžovatel usiluje především s ohledem na probíhající občanskou válku v jeho vlasti, ale i proto, že jako představitel opoziční politické strany čelil nátlaku ze strany policie.*

Při rozhodování o udělení azylu je rozhodující existence odůvodněného strachu z pronásledování směřujícího vůči žadateli o azyl jako příslušníku určité sociální skupiny, jež podnikají úřady země, případně jež vychází od některých složek obyvatelstva, které nerespektují normy stanovené v zákonech dotyčné země, a úřady vědomě takové jednání tolerují, případně odmítají či jsou neschopné zajistit účinnou ochranu. Žalovaný ve svém rozhodnutí hodnotil politickou situaci v Gruzii po změně politického režimu, a to ve vztahu k potížím, které měl stěžovatel v souvislosti se svou opoziční politickou činností. Na základě získaných informací přitom dovodil, že představitelé bývalé opozice v Gruzii v současné době již nejsou za svou činnost postihováni a stěžovateli nelze azyl udělit. K tomuto závěru žalovaný dospěl procesně korektním způsobem, jeho závěr tudíž Nejvyšší správní soud považuje za správný a přesvědčivý.

K tvrzení stěžovatele, že mu pronásledování hrozí i v současnosti, přičemž žalovaný názor o jeho pronásledování, doložený důkazy o členství v politické straně, nevyvrátil, Nejvyšší správní soud poznamenává, že je nespornou povinností žalovaného získat si maximum možných informací, které se vztahují ke stěžovatelově situaci, a na základě shromážděných podkladů rozhodnout, zda účastníku řízení bude azyl udělen či nikoliv. Při posuzování individuálních případů je přitom třeba vycházet z toho, jaká je v zemi původu úroveň ochrany lidských práv. Je-li zřejmé, že v daném státě existují prostředky, prostřednictvím nichž se lze domoci ochrany lidských práv, pak na žadatele přechází důkazní břemeno při prokazování toho, zda byl pronásledován z důvodů uvedených v ustanovení § 12 zákona o azylu. Pouhá tvrzení o možném pronásledování stěžovatele v současné době tak nemohou obstát, pokud o takové skutečnosti není schopen předložit jediný důkaz.

Stejně tak zdejší soud za nedůvodnou považuje stěžovatelovu námitku ohledně nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci. Soudu není z podané kasační stížnosti zřejmé, v čem jsou ve správním spise založené zprávy o dodržování lidských práv neúplné či nepřesné, resp. které skutečnosti vzhledem k obavám, které stěžovatel uvedl jako důvod pro podání žádosti o udělení azylu, v těchto zprávách nejsou obsaženy. Nejvyšší správní soud nezpochybňuje, že vzhledem ke složitému historickému vývoji Gruzie je možnost vzniku občanských nepokojů či lokálních válečných konfliktů poměrně vysoká. Sama tato okolnost však ještě automaticky nezakládá nárok na přiznání azylu v České republice. Účelem přiznání azylu je poskytnout ochranu tomu, kdo je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo cítí důvodnou obavu z pronásledování z důvodů v zákoně vymezených. Aby mu mohla být poskytnuta ochrana formou azylu, musí být prokázáno, že jako nositel určitého přesvědčení politického nebo náboženského mu hrozí v zemi, jejíž občanství má (v zemi jeho posledního trvalého bydliště), reálné pronásledování, nebo pronásledování z důvodů příslušnosti k jasně vymezené sociální skupině. Takové skutečnosti v souzené věci však prokázány nebyly."

S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že stěžovatel skutečně uvedl téměř shodné skutečnosti jako v předcházejícím řízení. Krajský soud proto nepochybil, pokud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že není nutno opakovaně se zabývat důvody, které uváděl žalobce již v předchozí žádosti o udělení azylu, o které bylo pravomocně rozhodnuto a kterou posoudil rovněž krajský soud a Nejvyšší správní soud.

Stěžovatel v tomto řízení doplnil tvrzení ohledně současné situace v Gruzii, konfliktu s Ruskem a vyjádřil rozčarování z politiky prezidenta Saakašviliho. Doplnil rovněž, že byl policií zatčen a na několik dní uvězněn. Nejvyššímu správnímu soud se jeví pochopitelné, že stěžovatel může být zklamán, zneklidněn, rozladěn a rozčarován stávajícími poměry v Gruzii. Nesouhlas stěžovatele se způsobem vlády prezidenta Saakašviliho a již skončeným vojenským konfliktem s Ruskem však nepředstavuje azylově relevantní důvod ve smyslu § 12 písm. a) a b) zákona o azylu, podle kterého *se azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec: a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.* Stávající poměry v Gruzii se totiž dotýkají všech obyvatel a nepředstavují pronásledování stěžovatele ve smyslu naposledy uvedených ustanovení zákona o azylu.

Také s těmito tvrzeními stěžovatele se krajský soud vypořádal správně, když konstatoval, že tyto důvody nemohou být důvodem pro udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Krajský soud uvedená tvrzení stěžovatele zhodnotil správně také ve vztahu k možnému udělení doplňkové ochrany a humanitárního azylu, když konstatoval, že v řízení nebylo zjištěno, že by situace v Gruzii byla takového charakteru, že by měla být zvažována v rámci úvah o možnosti udělení azylu podle § 14 zákona o azylu, nebo doplňkové ochrany. Žalovaný situaci v Gruzii vyhodnotil podle aktuálních informací, v jeho úvahách krajský soud neshledal žádné pochybení. Z odůvodnění žalovaného je totiž zřejmé, jakým způsobem žalovaný konfrontoval údaje stěžovatele s informacemi o zemi původu a na základě jakých skutečností dospěl k závěru, že stěžovatel nesplňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) a písm. b) zákona o azylu. Žalovaný se podrobně a argumentačně přesvědčivě vypořádal s důvody stěžovatele vztahujícími se k udělení tzv. doplňkové ochrany ve smyslu § 14a a § 14b zákona o azylu. Stejně tak krajský soud se v napadeném rozsudku těmito otázkami zabýval, přesvědčivě se vypořádal se všemi žalobními námitkami stěžovatele a Nejvyšší správní soud se s jeho závěry ztotožňuje. S ohledem na výše uvedené tak je zřejmé, že krajský soud nepochybil ani pokud přisvědčil názoru žalovaného, že v případě stěžovatele nebyly shledány podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu a že stěžovatel nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

Stěžovatel dále v kasační stížnosti vyjádřil nesouhlas s tím, že jeho výpověď byla vyhodnocena jako nedůvěryhodná a nelogická. Ohledně této námitky Nejvyšší správní soud konstatuje, že za podstatné považuje především to, že stěžovatel ve stávajícím řízení o udělení azylu okolnosti týkající se pronásledování jeho osoby doplnil pouze tím, že byl policií zatčen a na několik dní uvězněn. Nejvyšší správní soud považuje stejně jako krajský soud za nevěrohodné tvrzení stěžovatele, že tuto okolnost nezmínil v předchozím řízení kvůli obavám z působení pracovníků Gruzínské KGB v řízení před správním orgánem. Tato skutečnost totiž není nijak zásadní či převratná ve srovnání s ostatními okolnostmi, které stěžovatel uváděl již v předchozím řízení, kdy zmínil, že byl příslušníky policie zbit a bylo mu z jejich strany vyhrožováno. Podle názoru Nejvyššího správního soudu stěžovatelovo údajné zadržení a uvěznění, pokud se skutečně událo, přímo a bezprostředně souvisí s již dříve zmíněnými okolnostmi (výhružky, násilí ze strany policie), přičemž zároveň se svou intenzitou nijak výrazně neliší od okolností, které stěžovatel uvedl. Je tedy nelogické, že stěžovatel svoje zadržení nezmínil již v předcházejících řízeních o udělení azylu. Nejvyšší správní soud se tak rovněž přiklání k závěru, že stěžovatelova výpověď je v tomto směru nevěrohodná a souhlasí se závěrem krajského soudu, že nedává smysl, aby žalobce beze strachu hovořil o tom, že ho gruzínští policisté a jejich dobrovolní spolupracovníci bili, avšak kvůli obavám z činnosti pracovníka gruzínské KGB nezmínil své zadržení gruzínskou policií. Ani tuto námitku stěžovatele tak neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou.

Vzhledem ke shora uvedenému neshledal Nejvyšší správní soud důvody k podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. oprávněné, neboť krajský soud se nedopustil nesprávného posouzení právní otázky, nebylo již ani zjištěno, že by skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, neměla oporu ve spisech, nebo s nimi byla v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízeních před

správním orgánem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a soud, který ve věci rozhodoval měl napadené rozhodnutí žalovaného zrušit, a konečně nebylo zjištěno, že by rozsudek krajského soudu trpěl nepřezkoumatelností spočívající v nesrozumitelnost nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení, která by měla za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Proto podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost zamítl bez jednání postupem podle ustanovení § 109 odst. 1 citovaného zákona.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, které mu vznikly. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady v řízení o kasační stížnosti v míře přesahující rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. září 2010

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu